

Ναύπλιο, 4 Μαΐου 2017

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Την **Κυριακή 14 Μαΐου, και ώρα 7.30 μ.μ.**, στην αίθουσα διαλέξεων του Κέντρου Ελληνικών Σπουδών Ελλάδος (Πλατεία Φιλελλήνων και Όθωνος, Ναύπλιο), θα δώσει διάλεξη ο **Peter Mackridge**, Ομότιμος Καθηγητής Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης. Θέμα της ομιλίας, η οποία θα πραγματοποιηθεί στην ελληνική γλώσσα, θα είναι: **«Η Φαναριώτικη Λογοτεχνία, 1750-1821»**.

Την εκδήλωση συνδιοργανώνουν ο **Σύνδεσμος Φιλολόγων Αργολίδας και το Κέντρο Ελληνικών Σπουδών Ελλάδος**.

Σύντομη περίληψη της διάλεξης

Οι υψηλόβαθμοι Φαναριώτες (Ηγεμόνες της Μολδοβλαχίας, Μεγάλοι Διερμηνείς, κλπ.), τα μέλη των οικογενειών τους και οι άνθρωποι που εργάζονταν στους κύκλους τους στην Κωνσταντινούπολη και στη Ρουμανία (γραμματείς, μεταφραστές και άλλοι αξιωματούχοι) δημιούργησαν ένα σημαντικό και διασκεδαστικό σώμα λογοτεχνικών κειμένων που μόλις τα τελευταία χρόνια άρχισε να γίνεται αντικείμενο επιστημονικών μελετών.

Ο Peter Mackridge θα παρουσιάσει μια επισκόπηση της φαναριώτικης λογοτεχνικής παραγωγής. Επικεντρώνοντας όμως την προσοχή του σε ορισμένα θεατρικά κείμενα που προήλθαν από τους φαναριώτικους κύκλους (σατιρικές κωμωδίες που γράφτηκαν στα ελληνικά αλλά και κωμωδίες που μεταφράστηκαν από άλλες γλώσσες), ο Mackridge θα παρουσιάσει τις πληροφορίες που παρέχουν για τη γλώσσα, τις αντιλήψεις και τον υλικό πολιτισμό των ανώτερων τάξεων των Ελλήνων στην Οθωμανική Αυτοκρατορία στην περίοδο αμέσως πριν από τις απαρχές της νεοελληνικής εθνικής ιδεολογίας. Σχετικά με τη γλώσσα, ο Mackridge θα αποκαλύψει τη σημαντική παρουσία τουρκικών λέξεων και φράσεων στον λόγο των Φαναριωτών. Όσον αφορά τις αντιλήψεις των φαναριώτικων κύκλων, ο ομιλητής θα συζητήσει τον αυτοπροσδιορισμό τους ως «Ρωμαίων» απέναντι σε άλλες εθνοτικές ομάδες και απέναντι στην «Ευρώπη». Όσον αφορά τον υλικό πολιτισμό, θα συζητήσει τις πληροφορίες που παρέχουν τα κείμενα σχετικά με την ενδυμασία, τη διατροφή, τις διασκεδάσεις και άλλες πλευρές της ελληνικής αστικής ζωής της εποχής.

Με την άνοδο του ελληνικού εθνισμού η φαναριώτικη λογοτεχνία, ως διακριτή ενότητα της ελληνικής λογοτεχνίας, μαραίνεται, καθώς δεν έχει πλέον λόγο υπάρξεως. Η λογοτεχνική παραγωγή των μελών της Πρώτης Αθηναϊκής Σχολής (της κακώς λεγομένης Φαναριώτικης Σχολής) δεν έχει καμία ομοιότητα με τη φαναριώτικη λογοτεχνία καθ' εαυτήν, παρ' όλες τις οικογενειακές σχέσεις ορισμένων συγγραφέων.

Μέσα από την ομιλία του Peter Mackridge θα «παρελάσουν» άνθρωποι με γνωστά φαναριώτικα επώνυμα όπως Μαυροκορδάτος και Σούτσος, αλλά και ο Ρήγας Βελεστινλής, πιθανός συγγραφέας μιας τολμηρής σατιρικής κωμωδίας με στόχο τον Ηγεμόνα της Βλαχίας Νικολάου Μαυρογένη (αφοσιωμένου υπέρμαχου του Σουλτάνου αλλά και συγγενή της ηρωίδας της Ελληνικής Επανάστασης Μαντώς Μαυρογένους).

Βιογραφικό σημείωμα του Peter Mackridge

Ο Peter Mackridge είναι ομότιμος καθηγητής της Νέας Ελληνικής Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης.

Τα εξής βιβλία του έχουν κυκλοφορήσει στα ελληνικά:

- *Η νεοελληνική γλώσσα* (1991),
- *Διονύσιος Σολωμός* (1995),
- (σε συνεργασία με τους D. Holton και E. Φιλιππάκη-Warburton) *Γραμματική της ελληνικής γλώσσας* (1999) και *Βασική γραμματική της σύγχρονης ελληνικής γλώσσας* (2007),
- *Εκμαγεία της ποίησης: Σολωμός Καβάφης Σεφέρης* (2008),
- *Γλώσσα και εθνική ταυτότητα στην Ελλάδα, 1766-1976* (2013).

Επιμελήθηκε την έκδοση των μυθιστορημάτων του Κοσμά Πολίτη *Eroica* (1982) και *Στου Χατζηφράγκου* (1988) στις Εκδόσεις Ερμής (τόρα Εστία). Σε συνεργασία με την Ελένη Γιαννακάκη επιμελήθηκε τους τόμους *Ourselves and Others: the Development of a Greek Macedonian Cultural Identity since 1912* (1997) και *Contemporary Greek Fiction in a United Europe: from Local History to the Global Individual* (2004). Μαζί με τον David Ricks επιμελείται τον τόμο *The British Council and Anglo-Greek Literary Interactions, 1945-1955*, ο οποίος πρόκειται να κυκλοφορήσει σύντομα. Επίσης επιμελήθηκε δίγλωσση έκδοση ποιημάτων του Σολωμού σε μετάφραση τρίτων (*The Free Besieged and other Poems*, 2000: β' έκδ. 2015) και δίγλωσση έκδοση του Καβάφη σε μετάφραση Ευάγγελου Σαχπέρογλου στη σειρά Oxford World's Classics (2007).

Έχει μεταφράσει στα αγγλικά, μεταξύ άλλων, το βιβλίο *Τρεις μέρες στα μοναστήρια της Καππαδοκίας* του Γιώργου Σεφέρη (2010), τις *Θρακικές ιστορίες* (2014) και τον *Μοσκόφ Σελήμ*

(2015) του Γ. Βιζυηνού, και την *Ιστορία της δυτικής φιλοσοφίας σε 100 χάρικου* του Χάρη Βλαβιανού (2015).

Το 2008 του απονέμηθηκε ο τίτλος του επίτιμου διδάκτορα του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και τον Μάιο του 2017 θα του απονεμηθεί παρόμοιος τίτλος από το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.

Σύνδεσμος Φιλολόγων Αργολίδας

Κέντρο Ελληνικών Σπουδών (Ελλάδος)

Πανεπιστήμιο Harvard